

O O S T P O S T

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya. 7 Jaar..... / 18.—
 „ Java buitenb. „ do..... „ 20.—
 „ Europa „ do..... „ 25.—
 De Oostpost verschijnt dagelijks met
 uitzondering van den ZONDAG.

VRIJDAG 7 NOVEMBER 1862

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is / 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zeel.
 Advertentiën met groote letters betalen dubbeld.
 Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail - pakketten.

In de maand November den 9den en 25sten,
 des middags te 4 uur.

ADVERTENTIËN.

Veiling van doorgekapt kopergeld.
 De Resident van Soerabaya maakt bekend, dat op
Woensdag den 12 November 1862

bij 's lands pakhuizen te Soerabaya in het openbaar zullen worden verkocht:
 ± 375.000 Amsterdam ponden DOORGEKAPT KOPERGELD, waarvan een monster bij gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden, bedoeld in de *Javasche Courant* van 17 dezer no. 75.

SOERABAJA, Namens den Resident.
 24 September 1862. De Assistent Resident.
 Bij verhindering,
 De 1ste Kommissie.

(1316) **A. WARDENAB.**

De Hoofd-Ingenieur, chef der 4de waterstaats-afdeeling, maakt bekend, dat op **ZATURDAG** den 6den **DECEMBER** aanstaande, des morgens om 9 ure, ten zijnen kantore te Soerabaya, in het openbaar zal worden

UITBESTED

1e. het verwen der vensters en deuren, alsmede het vernieuwen en in goeden staat brengen der zinken en gepleisterde goten van het stadhuis alhier;

en

2e. het vervaardigen en daarstellen der benodigde weer-afdeelen op de gebouwen aan de Equipage werf, Marine-pakhuizen, rondhouten, loods, en woning van den Directeur, op het Marine etablissement te Soerabaya, volgens bestekken en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inage van belanghebbenden.

DE HOOFD-INGENIEUR VOORNOEMD,

(1508) **P. VAN BAAK.**

Wordt bekend gemaakt, dat op den 20sten December 1862 des morgens ten 9 ure ten burele van den Directeur van den artillerie Constructie Winkel eene publieke

Uitbesteding

zal worden gehouden voor de levering van artillerie goederen en algemeene behoeften van Europeeschen oorsprong, voor de dienst van het jaar 1864, waarvan de voorwaarden op boven vermeld bureau en op dat van den Resident van Soerabaya ter lezing liggen.

DE DIRECTEUR, VOORNOEMD:

(1391) **LINDWURM.**

Slechts één dag de waarheid te Spreken.

(Vervolg)

Joseph was zoo sterk op zijne bruid verliefd, dat hij zeker geloofde, dat haar gemoed volkomen aan haar schoon uitrijkelijk beantwoordde, en dat dus hare liefelijke gestalte en hare blauwe oogen eene zachte, teedere geaardheid aanduiden, gelijk haar phlegmatisch voorkomen, naar zijn inzien, bestendigheid en huiselijkheid verried. Hij kon zelfs niet in de verste verte vermoeden, dat traagheid en eigenbaat de grondtrekken van haar karakter waren. Aan hare „zacht gevoelende borst“ wilde hij thans troost voor zijne wederwaardigheden zoeken.

Zij ontving hem, volgens gewoonte, in de kleine naast den winkel gelegen kamer, waar zij dagelijks, door draperiën van kantwerken en andere fijne weefsels omringd, als een lief klein spinnetje aan het werken zat, ijverig in de weer om vrouwelijke vliegen te vangen. Toen Joseph binnenkwam, bevond zij zich alleen in de kamer, en was druk bezig, het uit Parijs ontboden model van een' nieuwen hoed na te bootsen.

De Resident van SOERABAJA, zich refererende aan de ter zake betrekkelijke Gouvernements publicatiën, opgenomen in de *Javasche Courant* van den 25sten October jl. No. 86, maakt bij dezen bekend, dat op de daarbij vermelde voorwaarden de openbare verpachting van de verschillende zoogenaamde kleine midelen in de Residentie SOERABAJA, en het regt tot den verkoop van amfioen in het klein in de Residentie SOERABAJA en KEDIRI, over 1863 zal plaats hebben in den dalem van den Regent van SOERABAJA, op Zaterdag den 15den dezer,

des morgens ten 8 ure precies.
 SOERABAJA, Namens den Resident.
 den 3den November 1862. De Secretaris,
 (1488) **WEGENER.**

De ondergeteekende maakt belanghebbenden bekend, dat de betrekking van hoofd-ziekten-oppasser in het staats-verband, waaraan eene bezoldiging van f 60: 's maands en vrije woning verbonden is, **vacant is**, en verzoekt degenen, die ervaring hebben in de verpleging en oppassing van zieken, zich daarvoor aan te melden.

SOERABAJA, De Assistent Resident
 den 4 November 1862. Voor de politie,
 (1498) **E. DIBBETZ.**

(Voor het land.) Namens president en directoren der Javassche bank wordt bekend gemaakt, dat bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië dd. 24 dezer no. 1, krachtens magtiging des Konings, is goedgekeurd het besluit, door de stemgerechtigde deelhebbers der bank genomen in hunne vergadering van 24 Februarij jl., tot uitbreiding van het kapitaal met f 2,000,000; —

Die uitbreiding is ingevolge dat zelfde besluit geregeld als volgt:
 1°. Het kapitaal der bank, thans bedragende f 4,000,000: — wordt zoo spoedig mogelijk gebracht op f 6,000,000; — verdeeld in 12,000 aandelen van f 500: — ieder.
 2°. Alleen zij, die op den 1sten Januarij 1863 in de registers der bank bekend staan als eigenaren van aandelen, zijn gedurende de maanden Januarij, Februarij, Maart, April, Mei en Juni 1863, gerechtigd om ten burele der bank in te schrijven tot deelneming in de twee millioen, die aan nieuwe acties zullen worden uitgegeven.

Die inschrijvingen kunnen geschieden, hetzij persoonlijk, hetzij door anderen, tegen overlegging van behoorlijke volmagt.
 3°. Wanneer de inschrijving het getal van vier duizend aandelen mogt te bovengaan, wordt de inschrijving eerst gereduceerd tot op de helft der volle aandelen, waarvan ieder inschrijver op den 1sten Januarij 1862 bezitter was, en wordt het getal, dat dan nog beschikbaar overblijft, verdeeld in evenredigheid van het getal aandelen der inschrijvers.

4°. Wanneer de inschrijvingen daarentegen het getal van vier duizend aandelen niet mogten bereiken, wordt de inschrijving voor dat ontbrekende gedeelte gedurende eene maand algemeen opengesteld, zonder verdere voorrang aan de actiehouders toe te kennen.

Voor zoo veel de inschrijvingen het getal der nog ontbrekende aandelen mogten komen te overschrijden, worden die inschrijvingen in evenredigheid verminderd.

5°. De inschrijvings-registers zullen dagelijks van 10 tot 1 uur geopend zijn, zon- en feestdagen uitgezonderd.

6°. Na de volteekening wordt aan belanghebbenden schriftelijk kennis gegeven, voor welk getal aandelen hunne inschrijvingen zijn aangenomen.

7°. De aandelen worden uitgegeven tegen f 500: — per aandeel.

8°. Aan hen, die daarop aanspraak kunnen maken, wordt een half aandeel van f 250: — uitgereikt.

Twee dezer halve aandelen worden gerekend voor eene actie.

9°. De afgifte der aandelen geschiedt ten burele der Javassche bank onder bijbetaling eener rente, van af 1° April 1863 tot den dag van betaling, ad 6 pCt. 's jaars.

De aandelen moeten betaald zijn ééne maand na de kennisgave, voor hoeveel elke inschrijving is aangenomen.

10°. De niet betaalde aandelen worden publiek verkocht. Hetgeen deze aandelen meer dan pari opbrengen, komt ten voordeele van de bank; doch hetgeen die minder opbrengen dan pari en rente, wordt op de inschrijvers verhaald.

De Secretaris,
H. ROCHUSSEN.

SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS.

School-Commissarissen over de maand November
 de heer J. L. van GENNEP en
 J. D. HALEWIJN.

VENDU - DEPARTEMENT

PUBLIEKE VENDUTIËN.

Op Zaterdag 8 November 1862.

Bij het Marine Etablissement te Kalimas, van overvloedige en voor de dienst afgekeurde marine goederen.

Achter de pakhuizen van SECH AWAL, te kampong Baroe, van 80 paarden, van Bima aangebragt.

(1466)

Op Maandag 10 November 1862.

Bij den heer NICOLAI, aan de Kalimaas van hout, koper- en ijzerwerk, enz. van den heer H. CRAMER.

Op Dingsdag 11 November 1862.

Bij den Deurwaarder DAMWIJK, in de stad van diverse goederen bij executie.

Op Woensdag 12 November 1862.

Bij 's Lands Algemeene Pakhuizen alhier van cc. 375,000 ponden doorgeknipte Gouvernements koperen duiten.

Op Donderdag 13 November 1862.

Bij den heer J. W. KOK, in de stad, van diverse goederen.

Op Vrijdag 14 November 1862.

Bij den heer MEYTS, te Kapoetran van meubelaire goederen, wegens vertrek.

Op Zaterdag 15 November 1862.

Op de oude tkwipage Werf alhier, van eene Kruisboot en Inventaris van het Gouvernement.

HUWELIJKEN.

Gehuwd:

A. VAN MEURS

en

G. C. HOFMANN.

ONRUST, 29 October 1862.

(1504)

GEBOORTEN.

Voorspoelig bevallen van een' ZOON,
 G. F. C. BOERMEESTER, geb. *Reijneke*.
 Soerabaya, 4 November 1862.
 Eenige kennisgave. (1495)

Bevallen van eenen ZOON, de echtgenoot van

J. C. BOTTFR.

Soerabaya, den 3den November 1862.
 (1492)

Bevallen van een' ZOON, H. S. L. STREUP, geb. *Intérieur*.

SOERABAJA, 6 November 1862.

Eenige kennisgave. (1506)

Bevallen van een' DOCHTER v. C. Smit *Bevonshtre*, geb. *Buijs*.

SOERABAJA, 6 November 1862.

Eenige kennisgave. (1514)

Op de eerste Vendutie

VAN

LE ROY & CO,

zullen worden verkocht:

Circa 400 stuks GAVE DJATIE-HOUTEN RIBBEN.

(1513)

behoef.

— Wel ongetwijfeld! Waarschijnlijk hebt gij miss Robinson beleedigd... niet waar?

— Ja.

— Ziet gij, ik wist het wel! Maar bij mij moet gij geen troost zoeken; ga u maar met uw kamermeisje verzoenen!

— Elise, gij beleedigt mij! riep de jongman, zoo driftig en met zulk een van toorn gloeiend gelaat, dat het ligtvaardige meisje er van schrikte. Zij had eigenlijk geen woord geloofd van hetzen de halve gezegden van Jane Robinson schenen aan te duiden, doch zich daarvan slechts bediend, om aan hare neiging tot boosaardige plaaien bot te vieren. Terwijl zij hem derhalve op verzoenende wijze de hand toereikte, sprak zij:

— Welnu, zoo gij al het kamermeisje werkelijk geene oplettenheden hebt bewezen, dan had ik ten minste wel eenige reden om het te gelooven, want zij was bedonachtend hier, en klaagde er zich ten hoogste vertoornd over, dat gij haar eene liefdesverklaring had gedaan.

— Ik... haar... eene liefdesverklaring?

— Ofschoon zij het wel niet duidelijk zeide, gaf zij het ten minste te verstaan.

— Elise verhaalde hem hierop het gesprek, dat

zij met Jane Robinson had gehad.

— Goed, nu zal ik u verhalen, wat er werkelijk tusschen haar en mij is voorgevallen, hervatte Joseph, en schetste het gebeurde.

Elise lachte hartelijk, want zij was boosaardig genoeg om zich te verheugen over de beschaming, welke miss Robinson had ondergaan. Na zich eindelijk de tranen uit de oogen gewischt te hebben, vroeg zij:

— Maar hoe kwam het u dan toch in den zin, haar zulke dingen te zeggen?

— Zij vroeg mij, en ik moest haar naar waarheid antwoorden.

— Lieve Hemel, de waarheid moet men niet altijd spreken; dat is niet verstandig gedaan. Nu hebt gij u de kamerier van miss Lyle tot vijandin gemaakt, en zij zal hare meesters ongetwijfeld bewogen, u ten winkel en mischen ook den onzen niet meer te bezoeken.

— Dat is wel mogelijk, Elise, en het is helaas niet de eenige onangenaamheid, welke ik van ochtend heb ondervonden! voegde de jongman er zuchtende bij.

— Het is reeds erg genoeg; maar wat is er dan nog meer gebeurd?

Joseph deelde haar alles mede, wat er tusschen hem en zijn oom en tante was voorgevallen, en wat hem ten slotte uit hun huis had

VENDUTIE

Op Maan dag 10 November a. s.
bij
J. A. A. NIOZAN
aan de Waterfabriek te KALIMAS,
van afbraak van een schip.

als:
MASTEN, PLANKEN, INHOUTEN, KOPER,
IJZER en zoo voorts, NIEUWE KOPEREN
SPIJKERS, DJATIE-HOUTEN SCHAAFLAN-
KEN, en zoo voorts: GOEDEREN kunnen bij
gebragt worden. (1512)

Op een nader te bepalen dag

zal door de ondergetekenden publiek
worden verkocht:

Een ERF met een STEENEN met
PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGE-
BOUWEN, gelegen binnen deze stad in
de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22,
bij de verponding geregistreerd onder
No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL
en WAGENVERHUURDERIJ door den
Heer SCHMIDT benevers een daaraan
grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand
te koop.

Nadere informatien bij
(1375) ANEMAET & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

A M B O N,
Kapt. W. Vogel.

Vertrekt naar Singapore via Samarang
en Batavia op Zondag den 9den November.

Adres bij
(1509) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het snel-
zeilend Nederl. Barkschip
Cornelia Hendrika,

kapitein J. J. ZWART.
Deze bodem is door zijne comfortable inrig-
tingen zeer geschikt voor den overvoer van fa-
milien en enkele personen.

Het vertrek zal omstreeks Ultimo November
van Samarang plaats hebben.

Nadere informatien te bekomen bij den ge-
zagvoerder in het Marine-Hotel en bij

De Agenten,
(1511) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend
Hollandsche Barkschip

QUARTET,

Kapt. Z. MULDER.

Het schip is voor den overvoer van passa-
giers zeer doelmatig ingerigt, en bevindt er
zich eene comfortable badkamer aan boord.

Nadere informatien te bekomen bij den Ge-
zagvoerder in het JAVA HOTEL en bij

De Agenten,
(1475) B. J. VAN ECK & CO.

Passage NAAR Nederland

Wordt aangeboden met het snel-
zeilend Barkschip
ZEEMANSHOOP,
kapitein G. N. R. PFAFF.

Het schip is uiterst doelmatig voor den
overvoer van Passagiers ingerigt.

Het vertrek zal Ultimo November van PA-
SOEROEAN plaats hebben.

Nadere informatien bij den kapitein en bij
De Agenten,

(1510) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

Passage naar Amsterdam.

wordt aangeboden met het Nederl.
Campagne fregatschip

Anna Digna.

KAPITEIN OUDIN.

Deze bodem heeft een geëxamineerd
geneesheer, en is door zijne comfortable
inrigtingen zeer geschikt voor den over-
voer van passagiers. Het vertrek zal
tegen ultimo November plaats hebben.

Nadere informatien te bekomen bij
den Gezagvoerder in het MARINE HOTEL
en bij

De Agenten,
(1459) B. KOPERSMIT & CO.

Naar Amsterdam

zal medio December direct van hier ver-
trekken het snelzeilend viermast schip

ARGO,

gevoerd door kapt. A. W. F. VAN TEUTEM,
bijzonder ingerigt voor den overvoer van pas-
sagiers.

Nadere informatien te bekomen bij den ge-
zagvoerder, adres MARINE HOTEL.

De Agenten,
REIJNST & VINJU te Batavia.
(1500) ANEMAET & CO allier.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Het Nederlandsche snelzeilend, campagne
barkschip

JOHANNA ELISABETH.

Kapitein N. BURHOVEN JUNIUS.

Vertrekt van hier direct naar NEDERLAND
tusschen prima en medio December.

Genoemde bodem heeft eene groote luchtige
campagne met ruime hutten, badkamer, en het-
geen verder tot den overvoer van passagiers
ten volste vereischt wordt.

Informatien dienaangaande bij de Agenten
ADAM & CO, alsmede bij den Gezagvoerder
in het Marine Hotel, alwaar tevens eene
teekening der campagne voorhanden is.
(1494)

Een REISWAGEN.

Te bevragen bij

(1507) ABALAIN, DURAND & CO.
Simpang.

BOEK-, COURANT en HANDELSDRUKKERIJ.

VAN

LE ROY & CO,

TE

SOERABAYA.

Door eene ruime keuze van lettersoorten is deze drukkerij inzonderheid in-
gerigt tot het drukken van:

Aanplakbiljetten en Affiches in vele formaten, Boek- en kantoor-
drukwerken, circulaires, rekeningen, nota's, kwitantien, wis-
sels, prijscouranten, marktberigten, polissen, cognosse-
menten, menu's, adres- en visitekaartjes en al ander drukwerk.

BOOM- en HANDELSSTUKKEN

zoomede:

IMPRIMERIES voor Fabrikanten, Aannemers en Pachtters
naar vaste modellen

zijn steeds voorhanden. (1236)

PHOTOGRAPHIE.

PORTRETTE

Op glas van f 6.— f 10.— f 20.—
f 30.

Op wasdoek en op papier billijke
arrangementen.

Modellen liggen ter bezigtiging.

De betaling bij de aflevering.

M. H. HALEWIJN.

Heeren Straat
(1402) achter het stadhuis.

A. DUIJSHART,

met de toko willende eindigen, biedt tegen
billijke prijzen en voorwaarden te koop aan den
Toko-inventaris en de voorhanden zijnde koop-
manschappen, alsmede het toko lokaal te huur.
(1505)

Etablissement Groedo.

Ondergetekenden hebben de eer kennis te geven,
dat, hunne

HOUTSTOOMZAAGMOLEN
thans in volle werking zijnde, bestellingen
op gezagde houtwerken binnen wei-
nige dagen kunnen geëffectueerd wor-
den.

De prijzen zullen, naar gelang der
dimensien der bestelde houtwerken,
ten billijkste berekend worden.

Alleen DROOGH en GAVE HOUT-
WERKEN worden afgeleverd.

(715) ZANTHUIS & CO

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld
tegen denzelfden prijs als het ongestempelde
verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde hoogdruk-
visitekaartjes rekenen zij niet meer dan voor
gewonen druk. (1212)

ZITDAG

DER

Spaarbank in de maand November
Dinsdag den 18den

(1476)

VERTREKKENDE PERSONEN;

NEYTS en echtgenoot, naar Nederland; ge-
magtigden de heeren HILL BROEKMAN & CO.
(1493)

Wissels op Nederland.

bij
(1419) FRASER EATON & CO.

WISSELS OP NEDERLAND

EN

ENGELAND

bij
(1409) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

Wissels op Nederland.

bij
(1416) HILL BROEKMAN & CO.

ONTVANGEN

Puik Zoetemelksche Kaas.

MANDARIJN GEMBER.

Hollandsche Broodsuiker.

VERMICELLI, SLA-OLIE en

Geassorteerde Ikeuren.

(1515) bij C. H. GRIMM.

Voortdurend Verkrijgbaar
IN TOKO BOOMSTRAAT.
à Contant.

Holloway Pillen en Zalf.

Pootjes PILLEN à f 1.— 3.— f 5.—
Potjes ZALF à f 1.— 3.— f 5.—

(1330) J. J. van den MUIJSENBURG.

VOORHANDEN.

IN TOKO BOOMSTRAAT.

GESLIPPEN en EFFEN

BALLONS.

voor MODERATEUR LAMPEN.

(1501) VAN DEN MUIJSENBURG.

VIERKANTE en RONDE KERPETTEN
in zeer fraaije DESSINS in COMMISSIE
bij

(1372) M. H. HALEWIJN.

doen jagen.

— En zoo, vervolgde hij, heeft mijn oom
mij verstooten en ontferd, alleen omdat ik op
zijne vragen erkend heb, dat ik niet geheel
ontroostbaar zou wezen, wanneer hij en tante
kwamen te sterven, en dat de rijke erfenis zou bij-
dragen om mij te troosten.

Thans lichte Elise niet, want zij zag in,
welk een nadeel voor haar zelve, als Josephs
vrouw, uit het verlies van de rijke erfenis zou
voortvloeijen. Haar gelaat werd vuurrood van
toorn, doch zij bedwong hare stem tot den
toon van regmatige ontevredenheid, toen zij
antwoordde:

— Dan hebt gij uw verdiende loon gekre-
gen, want ik kan het slechts onnatuurlijk no-
men, dat gij uwen oom, wiens eenige erfe-
naam gij zoudt worden, zulke dingen zegt....
Ik begrijp niet, wat u daartoe bewogen heeft.
Waarom deelt zij dat?

— Omdat hij er mij naar vroeg, en ik de
waarheid moest antwoorden, zoo als ik u reeds
eenmaal gezegd heb.

— En, zoo als ik u reeds eenmaal gezegd
heb, de waarheid mag men niet altijd spreken,
en in dit geval... tegenover een' zoo rijken
oom... was het geheel verkeerd!... Wanneer
mijn tante mij vraagt: „Lieve Elise, wat zoudt

zij doen, als gij mij verloort?" dan antwoord
ik niet: „Dan zou ik er mij veel beter bij be-
vinden dan thans, omdat dan alles mij alleen
zou behooren", ofschoon het de waarheid is;

want dan zou zij mij het huis uitjagen, en met
regt! Neen, dan antwoord ik „Ach, God, lieve
tante, spreek toch zoo niet! gij verscheurt mij
het hart! Wanneer gij zoudt sterven toe treuren".

— En gelooft zij dat?

— Zij gelooft ten minste, dat ik zoo denk,
en dat mijne woorden oprecht zijn en zij heeft
mij er des te liever om.

— Maar, Elise, dat is verfoeilijk! Ik had
het nooit voor mogelijk gehouden, dat gij zoo
weinig gevoel en oprechtheid kondt bezitten,
antwoordde Joseph droevig.

— Dat is geen gebrek aan gevoel en op-
rechtheid, maar verstaad, en te gelijk goedaa-
rdigheid en eerbied. Hoe slecht ik ook moze
zijn, gij held in deugd! zoo zou ik mij toch
schamen, de gevoelens van hen te krenken,
die mij opgevoerd, en voor mij gezorgd hebben,
sprak Elise spottend.

— Ik geloof, dat het maar best zal zijn,
dat ik u in eens al de ongelukken verhaal,
welke mij heden getroffen hebben, hervatte de
jongman wanhopig; want de vriendschap van
mijn oom is niet mijn eenige rampoed.

Hierop verhaalde hij ook, hetgeen dien och-
tend in zijn winkel was voorgevallen, en ein-
digde met de woorden:

— En zoo ben ik derhalve, lieve Elise, al-
leen omdat ik op eenige vragen de zuivere
waarheid ten antwoord gaf, ook door mijne
patronen uit hunne dienst ontslagen.

— En evenzeer met het volste regt! riep Elise,
buiten zich zelve gebrat door ergernis over
deze dubbele dwaasheid — zoo als zij het noem-
de — en over het dubbel verlies, dat het, gelijk
zij duidelijk inzag, voor haar zelve was. — Mensch,
gij moet uw verstand verloren hebben! Dat is
immers de affaire van uwe patronen te gron-
de rigten! Het zou mij in het geheel niet ver-
wonderen, wanneer zij u ook nog wegens las-
ter aanklaagden!... En wat wilt gij thans aan-
vangen?

— God weet het; ik niet!

— Ik weet intusschen wel, dat, zoo gij slechts
een weinigje liefde voor mij hadt gehad, gij
niet zoo zoudt hebben gehandeld, en u niet
eene maand vóór onze bruiloft tot den bedel-
staf zoudt gebragt hebben!

— Maakt gij het mij tot een verwijt, dat
ik de waarheid heb gesproken?

— Och wat, de waarheid! riep Elise op ver-
achtelijken toon. Zekerlijk verwijt ik het u!

Voltslagen zotheid was het, den klanten de waar-
heid te zeggen; zij hebben geen regt, dat te
verwachten! Zoo ik aan onze klanten de waar-
heid wilde zeggen, konden wij morgen wel
den winkel sluiten, en ons failliet verklaren!
Wanneer men eene affaire heeft, en vooruit wil
komen, dan moet men niet zoo naauw van
geweten zijn. En wat u betreft, waarheidspre-
ker! het verwondert mij inderdaad, dat u op
eene eene zoo groote waarheidsliefde is aange-
waaid! De hemel weet het, gij hebt mij dik-
wijls genoeg onwaarheden gezegd!

— Ik? onwaarheden?.... zweefde op Josephs
lippen. Hij herinnerde zich echter plotselin, dat
hij dikwijls genoeg, in de warmte van zijn ge-
voel, uitdrukkingen tegen Elise bezigtigd had,
welke zich, strikt genomen, niet lieten regtvaar-
digen. Hij had haar bij voorbeeld zijn engel,
zijne ziel, zijn leven genoemd, al hetgeen na-
tuurlijk niet waar was. Als waarheidspreker
gevoelde hij zich derhalve gedrongen te ant-
woorden:

— Ja, Elise, ik heb u dikwijls onwaarheden
gezegd, maar ik zal het niet weder doen.

(Wordt vervolgd.)

PAS ONTVANGEN

HEEREN- en DAMES-HANDSCHOENEN, CRINOLINES, geborduurde ZAKDOEKEN, EAU DE COLOGNE, H & S No. 1 en KINDERSPEELGOED.

Alsmede: BAKKET, SUIKERWERK, PEERMUNT, POWDER-CHOCOLAAD en CHOCOLAAD, in pakken.

(1503) bij F. KIEL.

Muziek doozen

spelende vier, zes, acht, twaalf, en zestien airs, in ruime keuze in commissie bij (1371) M. H. HALEWIJN

IN TOKO BOOMSTRAAT.

STEEDS VOORHANDEN.

VANILLE à 50 cent het stokje.

VERSCHIE VERMICELLI en MACARONI, à 1,50 het pak.

SMIRNA VIJGEN à 3.— de stopflesch.

(1502) VAN DEN MUIJSENBERG.

W. SCHEERENS,

kapper, barbier en haarsnijder

Kaliesossok No. 2. (769)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Behoud der gezondheid. Hoe gering is dikwijls de oorzaak der ziekten. Hoe dikwijls wordt zij verzuimd en hoe gemakkelijk is zij somtijds te herstellen. De natuur waarschuwt den mensch voor eene komende ziekte door pijn, ligte ongesteldheid of iets dergelijks, welke kleine ongemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen moeten worden weggenomen, en de geneesmiddelen van Holloway zijn door de geheele wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren het bloed, de bron der gezondheid en van sterkte, en verzekeren alzoo de geregelde alle uitwendige ziekten van welken aard die ook mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway, te zamen tot hetzelfde doel aangewend, zullen een ieder in staat stellen om den voortgang der ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige lichaamskracht in overeenstemming te houden. (880)

NEDERLANDSCH INDIË

Soerabaja 7 November 1862.

Opgave van de politie

Ontrout personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geïssueerd geworden. 7 November.

voor Aankomst.

G. A. Thiel, van Modjokerto.

voor Vertrek.

H. E. R. Carton, naar Pasoeroen. G. B. N. Nijssen en familie, naar Probolinggo. G. A. Thiel, naar Modjokerto. C. C. Schmidt, naar Sumarap. G. C. van der Wouden, naar Madura. M. J. Parijs, naar Bezoekie.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Oenarang*, Kapitein H. Kramer, naar Batavia over Samarang: de heeren Griffin en fam., J. A. Durand, A. G. Richards, C. Frolke, A. Jordan en J. A. Nohr.

PASOEROEN, 5 November. Gisteren werd ontbonden alhier in een der bijgebouwen van het logement brand, welke echter door de spoedig aangebrachte hulp en windstilte niet veel schade veroorzaakt heeft. Het ontstaan daarvan wordt toegeschreven aan de zelfontbranding van eenige pikols kapok, die aldaar bewaard werden.

EENDRAGT MAAKT MAGT.

— Naar wij van goederhand vernemen, bestaat alhier het voornemen tot de oprichting eener VEREENIGING van de in deze residentie gevestigde SUIKERFABRIKANTEN, zoowel vrije ondernemers als gouvernements kontraktanten, met het doel: „alle betrekkingen van industrie en land met betrekking tot de SUIKERBEREIDING en KULTUUR VAN HET RIET, gemeenschappelijk te bevorderen en te be- hartigen.”

Wij verheugen ons met dit verblijdend verschijnsel, en twijfelen niet, of het Bestuur zal eene dusdanige vereeniging met kracht ondersteunen, terwijl wij van harte hopen, dat dit voorbeeld navolging moge vinden in alle andere residentien van Java, alwaar de SUIKERKULTUUR is ingevoerd, en dat zoodoende de SUIKERFABRIKANTEN en KONTRAKTANTEN over geheel JAVA onderling eene band mogen vormen, waarop de zinspreuk, aan den aanhef dezes geplaatst, ten volle toepasselijk zal zijn:

EENDRAGT MAAKT MAGT

(Pas. N. en Adv. Bl.)

NEDERLAND.

AMSTERDAM, 29 Aug. — Eergisteren heeft de gewestelijke vergadering van de vereeniging van den H. Vincentius a Paulo alhier plaats gehad in een zeer ruim en schoon, en hoewel eenvoudig, doch met smaak en zeer doelmatig versierd lokaal, op de Bloemgracht. Talrijk waren de leden der vereeniging, van heinde en verre bijeengekomen;

ver over de twee honderd liep het cijfer van diegenen, die uit andere steden en gemeenten hunne conferentiën te Amsterdam vertegenwoordigden. Alle provinciën van ons rijk hadden daartoe haar aandeel geleverd. De vergadering, des morgens te 10 ure begonnen, heeft geduurd tot 1 uur; te 2 ure werd de zitting hervat, en voortgezet tot half 5 ure, wanneer de vergadering gesloten werd. Het uitvoerig en met zeer veel orde gesteld programma, dat vele belangrijke voorstellen van praktische aard op het veld der liefdadigheid bevatte, is, dank zij der goede leiding der beraadslagingen en de gewatheid van de veelvuldige sprekers, naar algemeene kunnen worden afgehandeld. In de namiddagzitting zat aan de vergadering voor de bisschop van Haarlem. De overige prelaten van Nederland hadden van hunne toegenegen gevoelens doen blijken door brieven, die in de ochtendzitting waren voorgelezen. De vergadering werd gedurende den ganschen dag bijgewoond door vele leden van de geestelijkheid, uit de hoofdstad en van elders toegekend. Te vijf ure des namiddags namen al de leden en eenige genoodigden gezamenlijk deel aan eene maaltijd, die, in de circulaire *broederlijk* genaamd, met der daad en in waarheid broederlijk was.

ENGELAND.

— De bladen bevatten een particulier schrijven van een Engelschman, die op de Westkust van Afrika is gevestigd, waarin eenige bijzonderheden nopens den koning van Dahomey worden medegedeeld. Daaruit blijkt, dat zijn naam is Baddahung. Hij is niet zulk een slecht mensch, als hij door de Engelsche bladen werd beschreven. De menschenoffers, die hij brengt, maken een integreerend deel der godsdienst uit, zoodat de menschen eigenlijk niet uit wreedheid worden omgebracht. De personen, die worden uitgekozen om te sterven, onderwerpen zich blijhartig aan hun lot; zij beschouwen dit als eene hun aangedane eer. Dahomey staat niet onder bescherming der Britsche vlag; het is een onafhankelijke staat, en Baddahung een onafhankelijk soeverein. Hij haat de Engelschen, omdat zij de inkomsten van zijn koninkrijk benadeelen.

Zijne residentie is Abomey, 130 mijlen achter Lagos. Whydah, eene zeehaven van Dahomey, ligt op de slavenkust, die zich van de rivier Volta tot de rivier Lagos uitrekt. Te Whydah zijn twee groote factorijen, eene Fransche en eene Braziliaansche; de laatste behoort aan den beruchten slavenhandelaar Domingo Martinez. Deze is een vriend en opperhoofd van den koning. Indien de Avogah (beteekenende te Whydah meer dan de gouverneur-generaal te Calcutta) Domingo toevallig ontmoet, moet hij zich voor hem in het stof nederbuigen; hieruit blijkt de magt en de invloed, dien deze Braziliaan in Dahomey uitoefent. Nog geen drie maanden geleden verschepte hij niet minder dan 1600 slaven, wier gezamenlijke waarde op £ 180,000 werd geraamd. Op de kust gelooft men dat Domingo tot opvolger van Baddahung is bestemd. Indien Engeland den slavenhandel aldaar wil beletten, dan moet het, volgens den briefschrijver, den koning van zijne twee zeehavens, Whydah en Godamey, berooven, daar hij zonder deze den slavenhandel niet kan voortzetten.

ITALIE.

FLORENCE, 23 Aug. De *Gazzetta Ufficiale* van gisteren, den 22sten, te 2 ure 's namiddags uitgegeven, draagt aan het hoofd het volgende verslag, door de gezamenlijke ministers aan den koning aangeboden en ondertekend:

Sire!

De generaal Garibaldi, iederen burgerplicht vergeten hebbende, heeft in Sicilië de vaan des oproers omhooggestoken. Uwen naam en dien van Italië vercoont nog die banier ter verblinding der eenvoudigen, maar niet langer kunnen zij tot dekmantels strekken voor de geheele Europeesche denegatie, ter dienste waarvan hij heden zijn arm schijnt te hebben gesteld en zijne beruchtheid (sic).

De kreet „Rome of de dood” en de krankzinnige smaadredenen tegen een roemrijken (sic) bondgenoot, alleen door de vijanden van Italië eenheid met bijval begroet, worden op zijne lippen de oorzaak, die het meest den oogenblik vertraagt, waarin, volgens den plechtig uitgedrukten wensch der landsvetegenwoordiging, de zetel van de Italiaansche regering in de eeuwige stad zal worden gevestigd.

Hardnekkig doof voor de stem van den plicht, heeft hem het denkbeeld niet afgeschrikt, om den burgeroorlog in den boezem zijns vaderlands te ontsteken. Uw woord, eenmaal zoo geacht, is zonder uitwerking op hem gebleven.

Eene krachtiger handelwijze is noodig geworden. De vertegenwoordigers der regering op Sicilië, miader geneigd om de diensten te vergeten, door dien (*questo, is*) generaal bewezen hulle doende aan 's lands gevoelens voor hem, en vooral overwegende de bijzondere welwillendheid, waarmee hij door U. M. werd vereerd, hebben ten zijnen opzichte eene toegankelijkheid aan den dag gelegd, die in andere gevallen laakbaar zou wezen.

De gewone middelen voor bedwang, die voldoende waren om de pogingen te onderdrukken, die onlangs aan den voet der Tyroler Alpen den vrede en de veiligheid van Italië bedreigden, zijn heden het doel niet aangemeten.

Nu, terwijl iedere hoop op schikking al minder wordt, en de opstand openbaar is, zou de regering oordeelen, misbruik van uw vertrouwen te maken, en van dat, hetwelk door zijne laatste stemmen haar het parlement bekoonde, wanneer zij niet U. M. voorstelde, om hare eigene gevoelens geweld aan te doen, en om alle middelen aan te grijpen, die uit kracht der wetten en van het gezond verstand de koninklijke magt ten dienste staan, ten einde op alle punten het ver-

metel oproer te onderdrukken, en het gezag der wetten te herstellen, die door geheel Italië geschonden en gebood worden.

De vraag is het, o Sire! om ongeschonden die beginselen tegenover al onze vijanden te bewaren, welke in de volksbesluiten zijn verkondigd; om de eenheid van het rijk te bevestigen, en Italië den weg zijner grootsche toekomst open te houden! Tegenover zulke gegevens terug te treden, ware schuldig.

Het is een onaflosbare plicht voor uwe ministers, om in zulke rigting maatregelen te nemen. De nakende gevaren en het bewustzijn van de slagen, die het vaderland bedreigen, wettigen als van zelven de besluiten, die zij aan uwe goedkeuring komen onderwerpen.

Toen hij eene banier opstak tegenover de uwe, toen hij tegen uwe trouwe soldaten de burgers te wapen riep, heeft de generaal Garibaldi zich tegen den staat gekeerd. Hij zelf, en zoo vele die hem volgen, hebben zich openlijk tot vanden der wetten gemaakt, waaruit de noodzakelijkheid voortspruit, het land, dat zij bezet houden, te beschouwen als eene door een vijand ingenomen of bedreigde streek.

Het is dien ten gevolge, o Sire! dat wij u voorstellen, het eiland Sicilië in staat van beleg te verklaren, gedurende al den tijd, dat de opstand duren zal, en tot dat de toestand van orde en gezag aldaar zal zijn hersteld.

Uw ministerraad neemt openlijk de verantwoordelijkheid op zich voor die buitengewone maatregelen, omdat zij het zekerste middel aanbieden, om, in de door de oproerlingen verontruste provinciën, sneller de heerschappij der wetten en der vrijheid (sic) te herstellen, evenzeer als om er de vreeselijke angstn te doen bedaren, die de gevaren en de dreigende onheilen van den burgeroorlog opwekken.

Zij zullen verder toezien, o Sire! om de constitutionele monarchie te beveiligen, die allen geworven hebben te schragen; om eene allerernstigste belemmering voor de Italiaansche eenheid uit den weg te ruimen, en om alle grondstoffen van den roem en de eenheid des volks op nieuw te hereenigen.

(get.) U. RATAZZI, G. DURANDO, A. PETITTI, R. CONFORTI, G. MATTEUCCI, DEPRETIS, DI PERSANO, Q. SELLA.

De *Temps* bespreekt bij voortduring de verlegenheid, waarin het Italiaansche kabinet moet verkeeren, niet alleen ten opzichte van een gevangene als Garibaldi, maar ook met betrekking tot den elendigen staat, waarin het land verkeert.

„De *Turin Gazette* en de *Italie* berichten beiden, dat Garibaldi voor eenen krijgsraad zal tergt staan; doch alle plannen met betrekking daartoe ontmoeten eene groote tegenkanting. Men kan nagaan, dat het gouvernement daardoor in eene niet geringe verlegenheid zit. Die moeilijkheid zal elken dag meer ingewikkeld worden, zoo het Ministerie den moed niet heeft om onmiddellijk en zonder voorbehoud over te gaan tot het verlenen van eene algemeene amnestie. Wanneer die amnestie niet dadelijk wordt toegestaan, zal het later daarvoor te laat zijn, want het is eene bekende waarheid, dat thans nog deserteurs worden gefusilleerd. Italië biedt op dit oogenblik een ellendig schouwspel aan, hetwelk de strengste maatregel niet kan verbeteren. Om daaraan een eind te maken, zou het gouvernement in staat moeten zijn om zijne tegenstanders van gisteren, die zich allen schuldig hebben gemaakt met het toegeven aan eene te vergeven dwaling, te kunnen zeggen: „gij zijt den verkeerdten weg opgegaan om datgene te bereiken, waarnaar wij allen haken; door wijsheid zullen wij trachten te verkrijgen hetgeen gij u door de kansen van den oorlog zocht te verschaffen.” Om dat te kunnen zeggen moet men echter eenig voordeel voor zich hebben, en, na het gebeurde bij Aspromonte schijnt het ministerie dat vertrouwen te hebben verloren, hetwelk het vroeger bezat. Ongetwijfeld schijnt het in de meening te verkeeren, dat het, om eene amnestie te kunnen toestaan, sterker moet zijn dan het werkelijk is; want gestrengheid bewijst in dit geval niets anders dan zwakte. De Bourbonsche reactie steekt het hoofd op, en wel geheel ten gunste van Garibaldi. De bladen van Milaan en Turijn zijn opgevuld met berichten, welke ten opzichte van dat punt geen twijfel meer overlaten. Italië kan niet langer stationair blijven zonder ineen te vallen; het moet voortuit of terugtreden; het moet naar Rome of terug naar Frans II.”

Met betrekking tot hetzelfde onderwerp zegt de *Débat* het volgende:

„Te oordeelen naar het weinige nieuws, dat ons uit Italië toekomt, zouden wij eeneleels mogen aannemen, dat er niets gebeurd is, in staat om het ministerie ongerust te maken of om de publieke rust te storen; doen, van de andere zijde beschouwd, mogen ook gelooven dat het ministerie, gerust voor de toekomst, niettemin nog geen bepaald besluit heeft kunnen nemen met betrekking tot hetgeen reeds heeft plaats gehad. Een ding is zeker, namelijk, dat Garibaldi zich voor de eene of andere regtbank zal moeten verantwoorden omtrent hetgeen hij gedaan heeft. Eene onmiddellijke amnestie, in den geest, zoals die voorgesteld is door de heeren Conforti en Depretis, zou eene massa verlegenheden uit den weg hebben geruimd; doch de meerderheid hunner collega's was tegen hen. Mogen wij geloof slaan aan onze Parijssche landgenooten, die met Garibaldi of met diens intieme vrienden in korrespondentie staan dan heeft Garibaldi nimmer eene amnestie gevraagd of begeerd; en alleen dat feit zou het ministerie tot het verlenen eene amnestie hebben moeten overhalen. Van welken aard die zaak nu ook moge zijn, Garibaldi en het ministerie staan op een punt; beiden willen, dat het regt zijnen loop hebben; het ministerie doelt hiermede ten opzichte van Garibaldi minder op eene veroordee-

ling dan op een pardon; Garibaldi schrikt minder terug voor eene straf, van welke de koning hem zeker zal ontheffen, dan om publiek de opinie van zijn land te moeten iroepen, en Italië eene apologie aan te bieden voor hetgeen hij gedaan heeft.

Doch, laat nu de kwestie uitgemaakt zijn, dat Garibaldi zal worden vervolgd, dan aanzelt het ministerie toch altijd nog, voor welke regtpraak het dezen zonderlingen schuldige zal brengen, die beschuldigd wordt van, wel is waar, door onwettige middelen zijn land eene hoofdstad te hebben willen geven, en het koninkrijk van zijnen vorst volkomen te hebben willen maken. Het is nog niet bekend, of die moeilijke taak aan den senaat of aan eenen krijgsraad zal worden opgedragen, doch wij hebben reden om te mogen vooronderstellen, dat aan eenen krijgsraad de voorkeur zal worden gegeven.

Welke regtsvorm ten dezen ook zal worden gekozen, na een publiek regtsgebed, waarin Garibaldi en zijne vrienden zullen hebben gesproken, moet noodzakelijk tusschen de kabinetten van Turijn en de Tuilerien de Romeinsche kwestie op nieuw op het tapijt worden gebragt. Nu zou het wel belangwekkend zijn om eenige gissing te kunnen maken betreffende het antwoord, dat dan door het Fransche gouvernement zal worden gegeven. Doch welken grond hebben wij, waarop wij gissingen kunnen maken? Volgens den gewonen loop van zaken redenerende, zouden wij kunnen aannemen, dat in den laatst gehouden ministerraad eenig besluit is genomen, of ten minste, dat de grondslagen voor een te nemen besluit zijn gelegd. Drie of vier avondbladen hebben een uitvoerig artikel overgenomen uit een weekblad, hetwelk verscheidene maatregelen opnoemt, tot welke het Fransche gouvernement besloten heeft te zullen overgaan; de belangrijkste dier maatregelen moet zijn: het voorloopig behoud van het *status quo*. Van de andere zijde beschouwd, beweert de *Courrier de dimanche* deugdelijk te zijn inzicht, dat in den laatsten ministerraad de Romeinsche kwestie niet eens ter sprake is gebragt. Op grond van zulke tegenstrijdige berichten mogen wij niet in gissingen treden omtrent hetgeen over eene week, of zelfs na verloop van eene dag, kan gebeuren.”

FRANKRIJK en ITALIË

Wij gelooven, niet ver van de waarheid te zijn, wanneer wij zeggen, dat keizer Napoleon begint te gelooven, dat eene verzoening tusschen de kerk en het Koninkrijk Italië tot de onmogelijkheden behoort. Persoonlijk geschreven brieven, eene logische en overtuigende diplomatie, de stem der publieke opinie, alles is te vergeefs. Volgens de berichten van bevoegde agenten in Rome hebben de energie en de moed, welke aan den dag zijn gelegd voor Victor Emmanuel en zijn kabinet, hem in het minst niet in de achtting doen rijzen van hen, die de partijke soevereiniteit vertegenwoordigen. Toen de Italiaansche soldaten aan het uiterste eind van het Italiaansche schiereiland den kreet „Rome of de dood!” deden hooren, zeide de kardinaal Conclave, dat alleen eigenbelang de hand ophief en neder deed vallen, en er niet de minste begeerte bestond om Pins IX op zijnen troon te handhaven. Volgens dezelfde berichtgever wordt het ook Frankrijk niet in dank afgenomen, dat het bijstand verleent aan het Italiaansche gouvernement in dezelfde bepaald oornemen om de stoute plannen van Garibaldi te voorkomen. Het laatst gebeurde met Garibaldi heeft in Rome geene verandering te weeg gebragt. Er zijn alle redenen om te gelooven, dat de intieme relatien tusschen de soevereinen en kabinetten van Italië nauwer zijn toegehaald door de onderdrukking van eene Europa dreigende revolutie in eenen onbekenden berg van het schiereiland en dat de vroeger wankelende besluiten van den keizer der Franschen daardoor meer vastheid hebben gekregen; en toch, met angst moet men de gevolgen voorzien, die ontstaan kunnen voor eenen soeverein, die de kerk durft beleedigen. Keizer Napoleon zal in overweging moeten nemen: het meest geschikte tijdstip waarop, en den meest deugdelijken weg langs welke de Paus vrij kan worden gelaten tegenover den soeverein en koning van het Constitutionele Italië Niet alleen de onaangename, maar ook de scherpe zijde van dat magtige werktuig, dat goed en kwaad kan stichten, — de kerkelijke invloed — zal tegen de dynastie worden gekeerd, welke de wil van Frankrijk op den troon heeft geplaatst van de traditionele vrienden en helpers der slechtste misbruiken van de kerk, — wij bedoelen den oudsten tak der Bourbons.

Wanneer de Bonapartistische keizer zijn leger uit de kerkelijke staten terugroept, dan zal hij ontwijfelbaar de gelukwensen ontvangen van de verlichtste mannen der beschaaft wereld, doch te gelijker tijt moet hij gere-d zijn om der opene vijandschap der kerk het hoofd te bieden, welke staatkundige agenten, in een geestelijk gewand gedomd, even magtig zijn in de paleizen, als in de uelerige stulpen. De oudste zoon der kerk moet er ook op rekenen, dat de Paus Rome als vluchteling verlaat, de catholieke wereld om ontferming smeekt, wellicht haren gewapenden bijstand iroep tegen den Franschen keizer, die hem (den Paus) aan de revolutie zal hebben verraden. De Paus zal op de domheid en het bijgeloof der menscheakinderen werken.

De Catholieke vorsten of gouvernementen kunnen niet onverschillig zijn ten opzichte van het magtige leger, dat hij bezit, wiens vijandschap zij wellicht zullen moeten uitlokken. Dat de keizer der Franschen, die zooveel moed getoond heeft in groote politieke crisissen, voor welke de stoutste staatsman zou zijn teruggetrokken, niettemin besloten heeft om de Romeinsche kwestie tot eene oplossing te brengen, daarvan houden wij ons overtuigd. Dat die oplossing binnen eenige weken zal plaats hebben, gelooven wij niet, doch wij zouden ons sterk bedriegen, wanneer het Fransche leger

zich het volgende jaar om dezen tijd nog in Rome bevindt. Napoleon III en die raadsliden, welke uit overtuiging en plichtgevoel de keizerlijke politiek met betrekking tot het Pausdom ondersteunen, hebben altijd gehoopt, dat tusschen het Roomsche Catholicisme en den soeverein en het volk van het koninkrijk Italië eene minnelijke schikking zou worden bewerkstelligd, in den geest, als voorgesteld was door het collegie der kardinalen. Men vertrouwde, dat de liberale aanblijvingen van de Italiaansche en andere Catholijke mogendheden tot bescherming en finantiëlen bijstand van den heiligen stoel eindelijk zouden worden aangenomen, daar alsdan de noodzakelijkheid zou zijn opgeheven om het hoofd der Roomsche kerk te doen beschermen door vreemde soldaten; het voortduren van aanhoudend protesteren door het Romeinsche volk tegen de uitoefening der wereldlijke magt door geestelijken nam dan een einde, en een bankroet van de Pauselijke schatkist ware dan voorkomen. Ook de graaf Cavour hoopte altijd, dat de publieke meening door den tijd een zoo nagtig zedelijk overwigt op den Paus zou verkrijgen, alsmede op de leden van het heilige collegie, aan welke het welzijn der kerk is toevertrouwd, dat de Romeinsche kerk, den geest onzer eeuw in aanmerking nemende, op verzoek van vorsten en de gebieden des volks hare traditionele onverschilligheid zou laten varen, en die wereldlijke aannamelingen zou opgeven, welke het eerste Christendom nimmer hebben ontleend. De wereldsche bemoeizucht is reeds meermalen oorzaak geweest, dat het Pausdom vernederingen onderging. De Paus en de kardinalen, hun volle vertrouwen stellende in den invloed, dien zij over millioenen Roomsche Catholijken bezitten, hadden steeds een doof oor of een wantrouwend antwoord voor al de voorstellen, welke de Fransche of Italiaansche gouvernemeten deden.

Het Pauselijke gouvernement ziet in Italië liever eene regering loofwaardig en bloedvergietend dan dat het eene vergoening zou willen aangaan met den koning en het volk. Het antwoord op de bede van Italië om wereldsche vrede en geestelijke rust werd gegeven door de uitzending van roovertenden, welke den armen boer plunderden en vermoordden. De hoofden der kerk kunnen van uit het vatikan een volk ten zege worden, dat twee malen de beslaving in de wereld heeft gebragt, en thans nog in de familie der groote natien worstelt.

Ook keizer Napoleon heeft meer dan waarschijnlijk dat alles in zijne gedachten, wanneer hij overweegt, langs welken weg hij er toe kan geraken om zijn leger de kerkelijke staten te doen ontruimen.

(Fosl.)

AMERIKA.

Het schijnt, dat de strijvoerende partijen bij den noodlottigen amerikaanschen burgeroorlog nog steeds even moedig tegen elkander wedijveren in de constructie van werktuigen, niet tot algemeen nut, maar helaas! tot vernieling; en dat met eenen ijver, die, in tegenovergestelde rigting gebedigd, de heilzaamste gevolgen voor de maatschappij kon na zich slepen. Immers, terwijl de Zuidelijken nu voor den dag komen met eene gepantserde spoorwegbatterij, heeft het gouvernement der unie het vroeger besproken plan doorgezet tot aanbouw eener onderzeesche batterij. De aanbouw van hun onderzeesch vaartug is opgedragen aan een franschen ingenieur, den heer Villerot.

Dat vaartuig is slechts 50 voet lang, 4 voet breed en 6 voet diep. Van achteren loopt het eivormig uit, en van vooren heeft het eene kegelvormige gedaante, terwijl het roer, in den vorm van een vischstaart, geheel van binnen werkt, zonder dat er van buiten iets van te zien is. Het schip wordt bewogen door 18 roeiers, en, even als de roeiers, werkt ook de geheele bemanning, bij alle manoeuvres, beneden het stevig gepantserde dek, zijnde in de binnenuimte door het aanbrengen van luchtpompen en andere middelen ter luchtverversching, zoowel als door de doelmatige plaatsing van een vijftigtal ronde kijkglazen, genoegzaam voor licht en eene gezonde atmosfeer gezorgd. Voorts zijn er aan de voorzijde en van onderen aan de kiel beweegbare luiken tot doorlating van onderzeesche branders, eene soort van machines infernales, die men uit het vaartuig onder de vijandelijke schepen zal kunnen brengen, om aldaar eene uitbarsting te weeg te brengen. Daarbij is met de doorlating van den luchtstroom, de plaatsing en werking der luchtbuizen, enz., alles er op ingrigt om met het geheele gevaarte een geruimen tijd onder water te kunnen doorbrengen, en bij een onverwacht gevaar met eene onbegrijpelijke snelheid weder naar de oppervlakte terug te kunnen komen. De bereikte diepte wordt onder water aangewezen door een reguleur, terwijl er, behalve een bijzondere soort van kompas, ook nog verschillende toestellen worden aangebragt, wier doel en samenstelling geheim wordt gehouden. Het plan zelf was reeds vroeger in Amerika op touw gezet; men had zelfs zulk een vaartuig reeds bestemd om de Merimac te vernielen, doch juist in dien tijd ontstonden er tot de uitvoering eenige bezwaren, waardoor alle noodige toestellen niet spoedig genoeg konden gereed zijn. Die moeilijkheden zijn thans uit den weg geruimd, met dat gevolg, dat het schip thans op de marine-werf te Philadelphia wordt afgewerkt.

CORRESPONDENTIE UIT LONDEN.

Nooit heeft men zeker in eene stad zoo velerlei *expositien* of *exhibitiën* te gelijk gezien, als thans te *Londen*. Behalve de groote internationale tentoonstelling heeft men de tentoonstelling van landbouw in *Battersea Park*, de tentoonstelling van kunstvoorwerpen in het museum van *Kenington*, behalve nog de tentoonstelling van honden (*the Dogshow*) te *Islington*. *Engeland* heeft zijne machines willen toonen, zijne dieren, zijne bloemen, zijne schilderijen, met een woord alles, aan die ontelbare menigte vreemdelingen, waardoor de

hoofdstad van *Groot-Britannië* thans overstromd wordt. Er is bevrediging te vinden voor den smaak van allen. Voor de kunstbeoefenaren was de *expositie* te *Kenington* zeer zeker van groot belang; zij was te zamengesteld uit voorwerpen, tijdelijk tot een museum hervormd, voor deze gelegenheid ter leen afgegaan door de groote aristocratische familiën. De groote pronkstafels en kasten hadden zich voor eenige dagen van hun oml en prachtig zilverwerk ontdaan; de prachtige porseleinen voorwerpen, de oude wapenborden, enz. waren voor eenige dagen toegezonden aan de bekende administratie van het *South-Kenington* museum en alle deze stukken, behoorlijk gerangschikt en in klassen verdeeld, waren ter bewondering aangeboden van de vreemdelingen en aan Engelschen zelve, die ze niet kenden.

De engelsche gastvrijheid heeft de internationale feesten verdubbeld; eenige der in de nabuurschap van *Londen* gelegn woningen, waren voor geheele stroomden van bezoekers, door extra spoorwegtrinen aangevoerd, opengesteld; te *Chiswick* had lord *Granville*, wiens hoffelijkheid en voorkomenheid zoo te regt door de fransche tentoonstellers geprezen wordt, vele vreemdelingen gelooft en tevens schier de geheele engelsche sociëteit. Lord *Salisbury* had hen in zijn alud slot *Halfeld* genoodigd, een wezenlijk model van gothische bouwkunst, in den stijl, die door de engelschen *Elisabeth's* stijl genaamd wordt; lord *Taunton* gaf een soortgelijk feest te *Iloke Park*. Het is in deze vereenigingen bij dag, dat men beter overal dan elders de engelsche samenleving kan leeren kennen: men wandelt in een faai park. De ligste toiletten, wat kleur en stof betreft, trotseren de koude en somtijds den regen. Men ziet op de terrassen en elders zich groepen vormen *à l'italienne*; u lilaire muziek vervrolijkt door hunne fanfares deze vreedzame vereenigingen, waarvan de wandeling en de conversatie het voornaamste genoegen uitmaken; en bij het beschouwen van al die tronien, al die rustige jonge meisjes, wier glimlach steeds binnen de palen der uiterste gematigdheid blijft, die jonge lui wier keurige klee-

ding immer de geringste wanorde doet zien, komt ons onwillekeurig het gezegde van *Brantome* voor „voor den geest: *„Il les Anglais, comme d'habitude, s'amusement moult tristement.*”

Het is niet te verwonderen dat de franschen en de vreemdelingen in het algemeen zooveel moeite hebben om de engelsche samenleving te beoordeelen. Men heeft zich hier te *Londen* zeer geërgerd over de gewagde beoordeelingen door eenige hier pas aangelande journalisten geuit, en die na het doorloopen van *Regentstreet* en de buurten van *Leicester square* aan de fransche dagbladen brieven toegezonden hebben, waarin *Engeland* niet zeer ontzien werd. Echter zal men moeten erkennen dat de engelschen hiervan wel een weinig zelve de schuld zijn, indien hun land niet beter gekend wordt. Ik heb gezegd dat eenige personen met veel welwilendheid en voorkomenheid de gastvrijheid hebben uitgeoefend jegens de vreemdelingen te *Londen*, wegens de tentoonstelling aangekomen; maar in deze hospitaliteit op groote schaal zelve straalt iets statigs, ja iets kunstmatigs door, dat het wezenlijke aanzien der zaken beneveld.

Immers kunt gij n vleijen eenen man te hebben leeren kennen, d'o eenen avond zijne salons geopend heeft voor u, en tevens voor duizend andere personen? Kan er eene oordeelkundige conversatie plaats vinden in die *Salons*, waar men zich verdringt en openhoopt, waar het wisselen van handdrukken op zijn engelsch de plaats moet bekleeden van de wisseling van denkbeelden? Wat zal men eindelijk zeggen van die banketten, waar uw egen stemgeluid verloren raakt in het geraas door het heen en weder loopen der bedienden en knochts en door den klank van het zilverwerk, opgelost in een eentoonig en vermoeijend rumoer? Er is in *Engeland* altijd, hetzij in de vermaken, hetzij in het doen van zaken, en in de beweging der nijverheid, iets koortsachtigs, iets buitengemeens. Gaat slechts door de straten van *Londen* en gij zult die bezige menigte opmerken, met eenen somberen ernst, als ware zij door een noodlot tot werken veroordeeld; over-

al straalt er eene zekere werkzaamheid door. Gindse staatsman dien gij daar ziet binnenkomen en eenige woorden wisselt met hen die hij tegen komt, zal binnen vijf minuten vertrokken zijn; een ander komt van het parlement en spoed zich om naar de opera te gaan. Morgen zal een ander naar het uiterste einde van *Engeland* reizen, om in zijn grafschap bij eene vereeniging voor te zitten, en zal om te dineren in de hoofdstad terugkeeren. De staatkunde mengt zich onder de wereldsche nictigheden en maakt ze tot een wapen en tot een middel.

Niast de verantwoordelijke ministers staan hunne vrouwen, die dit niet zijn, maar die tevens rijk aan invloed zijn. Beschouw van hier dien jongen eierzuchtigen, op die altijd onstuimige zee dobberende, verplicht om alle autoriteiten te ontzien, de wereld, de mannen van de pers, eene geduchte magt in dit land van vrije publiciteit, de inwoners van zijn grafschap, de leden der clubs, waartoe hij behoort. Hij zal voor niet eene uitnodiging bedanken, hij zal zijnen naam teekenen op alle inschrijvingslijsten, die men hem toezendt; zijn rijtuig kruist van 's morgens tot middernacht; hij zal dertig brieven per dag schrijven, een glimlachje voor iedereen over hebben, en na al deze pogingen zal hij zich genoeg beloond achten, wanneer een invloed hebbend dagblad op den eenen of anderen dag zijnen naam neemt, zonder eene te schepe beispinger bij te voegen, of ook, wanneer men in den kring der magtigen van het oogenblik van hem spreekt als van een *rising young man*: dit is het woord, dat men bezigt voor de minister-leerlingen: een jong mensch, dat voorwaarts gaat! zoo zal men hem gedurende eenige jaren noemen, die men de crisis van zijn leven kan heeten. Komt hij overwinnen uit den strijd, dan kan hij op alies aanspraak maken, op ondersecretariaten, op ministeriën, op den kousenband: maar komt hij niet naar boven, dan moet hij volstrekt naar beneden, en onder de duistere menigte van onmagtigen, onbegrepenen, onbekwamen, terugkeeren. *Vao vells!* (Wordt vervolgd.)

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen van het schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schep in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	verwaarts bestemd.	Agenten.
Nov. 6	Gouvern.	Dazoon.	J. A. Velders	...	Banjoew.	2 Nov.	geen.	Soerabaja.	...
—	Ned. Ind.	Almook Tassam.	Sai: Alie Alhabassij	89	Batavia.	29 Oct.	„	„	...

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Novemb. 7	Ned. Ind.	Stooms.	Oenarang.	H. Kramer.	Batavia over Samarang.
„	— Nederl.	Bark	Aletta Augusta.	J. A. Tinhalt.	Nederl.
„	—	„	„	A. N. Rietberg.	Bezoekie.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Z. M.	Korvet.	Juno.	.....	Kapt. t/z J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
„	Stooms.	Balie.	.....	Luit. „ 1 kl. Palm.	...	...
„	„	Gedeh.	.....	.....	Opgelegd.	...
„	„	Phoenix.	.....	Luit. 1 kl. J. L. Nierstrasz.	...	...
„	„	Etna.	.....	„ 1 kl. van der Meulen.	...	...
„	„	Citadel van Antwerpen.	.....	Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel.	...	...
„	„	Madura.	.....	Luit. t/z 2 kl. J. Greve.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Hertog Bernhard.	.....	Stolte.	...	...
„	„	Draak.	.....	A. Smit.	...	...
„	„	Java.	.....	H. F. Bernoster.	...	...
Nederlandsche	Bark	P. Schoenmakers.	371	J. J. van Varenen.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
„	„	Nova Zembla.	382	A. J. B. Hordijk.	...	id.
„	„	Capella.	199	J. Kruisinger.	...	id.
„	Schip	Jedo.	399	F. van Rossen.	...	id.
Engelsche	„	Majestic.	251	J. Jones.	id. in rep.	id.
„	„	Edouard Marie.	258	A. van der Kolf.	...	id.
Nederl. Ind.	Stooms.	Kraton.	28	J. Martens.	In Reparatie.	W. Cores de Vries.
„	„	Padang.	181	.....	id.	id.
„	„	Ambon.	183	W. Vogel.	Moluccos.	id.
„	Stooms.	Palembang.	158	M. H. Munnich.	...	id.
Nederlandsche	Bark	Quartet.	339	Z. Mulder.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
„	„	Jeannette & Cornelia.	256	J. Verhoeven.	id.	Schimmelpenninck & Co.
„	„	Eersteling.	384	C. de Zeeuw Bagehus.	id.	id.
„	„	Vooruit.	350	W. C. Kocl.	id.	id.
„	„	Cornelia Hendrika.	306	J. J. Swart.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	Schoen.	Mary Goddard.	165	F. W. Ridder.	id.	id.
„	Bark	Johanna Elisabeth.	333	N. Burhoven Junius.	...	Adam & Co.
„	„	Cornelia Gips.	343	F. H. A. Loos.	id.	B. Kopersmit & Co.
„	„	Fagel.	314	J. A. Knaap.	id.	id.
„	„	Postiljon.	192	W. van Someren Greve.	Golf van Perzie.	P. Kervel & Co.
„	„	Passaroeng.	291	J. C. Strootman.	In Reparatie.	E. Ten Brinck & Co.
„	Schip	Prins van Oranje.	478	J. Hensing.	Nederland.	id.
„	Bark	De Tweeling Zusters.	173	F. de Jong.	id.	Mc. Lennan & Co.
„	4/m	Argo.	284	A. W. F. van Teutem.	...	Auemaet & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 6den November 1862.

INVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Nova Zembla*, gezagv. HORDYK, Eene partij steenkolen, 30 vtn. meel, 58 cs. provisiën, FRASER EATON & CO. 50 kisten dakpanen, SCHIMMELPENNINCK & CO. Van Samarang per Ned. Ind. brik *Kim Hiap Kie*, gezagv. KWEE BIN TJING. 28 kisten diverse marmeren bladen, GEER. FERRET. 1 kist jap. soja, 1 kist coiffures, 1 kist wagen-veeren, 3 md. sellzerwater, 38 cs. diverse dranken, LEDEBOER. 15 picol ijsen, 4,10 picol dendeng, 15,4 peper, 21/100 picol olifants-tanden, 1 kist misoa 1 krاندj tabak, 60 kruikjes & 1 pak medicijn, 2 pk. meel-

(Amer.) 3 kn. koopmanschappen 1000 ps. kammen, 2000 ps. jav. spiegeltjes, ARABIEREN en CHINEZEN.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang, per het Ned. schip *Aletta Augusta*, gezagv. TINHOLT. 46,12 pc. rotting, E. TEN BRINCK & CO. Naar Nederland via Indramajoes per het Nederl. schip *Cornelia Gips*, gezagv. LOOS. 200 pc. rotting, B. KOPERSMIT & CO. 220 „ tabak, P. KERVEL & CO. 5000 „ suiker, MC. LENNAN & CO.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 f 14½ à f 17½.— ROTTING f 10.— WISSELKOERS 104½/100 à 104½/100.—

PROTESTANTSCH EEREDIENST

Zondag den 9den November 1862. 's morgens te half negen ure. Ds. SCHIFF.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 26sten November 1862. De Eerste H. Dienst te 7 ure. De Hoogmis te 8½ ure. Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de REDACTIE zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.